

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

Správa o hospodárení Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou za I. polrok 2015

Úvod

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len "úrad") je podľa § 19 ods. 1 písm. b) zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohlade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 581/2004 Z. z.“) povinný predložiť vláde správu o hospodárení za prvý polrok kalendárneho roka do troch mesiacov po skončení kalendárneho polroka.

Správna rada úradu prerokovala Správu o hospodárení Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou za I. polrok 2015 (ďalej len „správa“) dňa 17.09.2015 uznesením č. 129/2015. Dozorná rada úradu schválila správu na svojom zasadnutí dňa 17.09.2015 uznesením č. 158/2015.

V priebehu prvého polroka 2015 úrad hospodáril s prostriedkami verejného zdravotného poistenia v súlade so schváleným rozpočtom úradu, ktorý je súčasťou rozpočtu verejnej správy.

Neoddeliteľnú súčasť správy tvorí výkaz o vybraných údajoch z aktív a pasív subjektu verejnej správy a výkaz o plnení rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy.

Pri sledovaní plnenia rozpočtu verejnej správy úrad uplatňuje rozpočtovú klasifikáciu v zmysle § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu verejnej správy. Príjmy a výdavky úrad sleduje podľa opatrenia Ministerstva financií SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie.

Audítor overil správu o hospodárení za I. polrok 2015 a podľa názoru audítora sú údaje v správe v súlade s priebežnou účtovnou závierkou.

1. Čerpanie rozpočtu

Úrad hospodári podľa rozpočtu, ktorý je súčasťou rozpočtu verejnej správy. Rozpočet úradu na rok 2015 schválila dozorná rada úradu na svojom zasadnutí uznesením č. 89/2014 a z prerokovania vládou SR bolo k rozpočtu úradu prijaté uznesenie č. 513 z 15.10.2014. Národná rada Slovenskej republiky schválila rozpočet úradu 4. decembra 2014 uznesením č. 1453.

1.1. Zostatok prostriedkov z predchádzajúceho roka

Zostatok prostriedkov k 01.01.2015 v sume 23 837 493 eur sa skladá z nasledovných častí:

- príspevok zdravotných poisťovní na činnosť úradu na rok 2015, ktorý bol uhradený na účet úradu v decembri 2014 v sume 16 810 051 eur. Predpokladaný príjem bol 16 620 950 eur,
- kumulovaný prebytok hospodárenia predchádzajúcich rokov vo výške 6 637 166 eur,
- zdroje prijaté zo zahraničných grantov vo výške 64 839 eur na projekt EESSI, kde technická komisia projektu predĺžila termín komplexnej aplikácie na roky 2014 – 2018,
- prechodný zostatok prostriedkov zo ŠR na projekt DRG vo výške 322 241 eur s možnosťou čerpania do 31.03.2015,
- zostatok zálohových prostriedkov z EÚ na projekt DRG v sume 3 196 eur.

Tabuľka č. 1: Zostatok prostriedkov z predchádzajúceho roka

(v eurách)

Názov položky	Skutočnosť 2014	Rozpočet 2015	Skutočnosť k 30. 06. 2015	Čerpanie rozpočtu %
Zostatok prostriedkov z predch. roka	21 770 687	22 022 180	23 837 493	108,2

1.2. Príjmy rozpočtu

Príjmy z činnosti úradu za I. polrok 2015 boli v čiastke 328 580 eur, čo predstavuje plnenie na 40,8 % z ročných plánovaných príjmov. Táto príjmová položka sa skladá z dvoch častí:

- príjmy z činnosti súdnolekárskych a patologickoanatomických (ďalej len „SLaPA“) pracovísk,
- poplatky za administratívne činnosti úradu.

Príjmy z úhrad trov za pitvy nariadené podľa osobitného predpisu, toxikologické vyšetrenia a chladenie mŕtvych tiel boli v I. polroku v čiastke 322 181 eur, čo z ročného rozpočtovaného príjmu 805 000 eur predstavuje 40,0 %. Nenaplnenie tejto príjmovej položky je spôsobené oneskorenými platbami z Policajného zboru SR za vykonané toxikologické vyšetrenia, taktiež oneskorenými platbami za chladenie mŕtvych tiel z Univerzitnej nemocnice v Bratislave. Nižšie sú tržby za výučbovú základňu z dôvodu zúčtovania letného semestra v júli a výpadok je aj u príjmov za odbery tkanív.

Príjmy z účtov finančného hospodárenia vo výške 1 041 eur úrad prijal ako úroky z bankových účtov. Nerozpočtovanými príjmami v celkovej čiastke 192 200 eur boli iné nedaňové príjmy na úrovni 1 123 eur a kurzové zisky za rok 2014 vo výške 191 076 eur, ktoré sa preúčtávajú do príjmov na základe výsledku v nasledujúcom roku.

Nerozpočtované sú aj príjmy z predaja prebytočného hnuiteľného majetku v hodnote 24 193 eur.

Tabuľka č. 2: Stav plnenia rozpočtu – príjmy

(v eurách)

Názov položky	Skutočnosť 2014	Rozpočet 2015	Čerpanie k 30. 06. 2015	Čerpanie rozpočtu %
Príjmy činnosti úradu	731 477	805 000	328 580	40,8
Kapitálové príjmy	22 865	0	24 193	-
Úroky z účtov	4 014	10 000	1 041	10,4
Iné nedaňové príjmy	107 715	0	192 200	-
Štátny rozpočet (DRG)	1 042 235	0	0	-
EÚ na DRG	2 643 597	0	0	-
Zo zdravotných poisťovní	16 810 051	16 881 359	0	0,00
Zahraničné granty	11 205	0	2 976	-
Nedaňové príjmy, granty a transfery spolu	21 373 159	17 696 359	548 990	3,10

1.3. Výdavky rozpočtu

Výdavky rozpočtu na rok 2015 boli rozpočtované v čiastke 17 656 927 eur. Za I. polrok 2015 boli skutočné výdavky **7 221 811 eur**, čo predstavuje 40,9 % z rozpočtovaných výdavkov na rok 2015. V porovnaní s rovnakým obdobím roku 2014 boli výdavky nižšie o 1 542 356 eur. Medziročný pokles za sledované obdobia je z dôvodu, že v roku 2014 boli v rámci výdavkov čerpané prostriedky na financovanie projektu DRG vo výške 1 889 668 eur.

Úrad čerpal výdavky za I. polrok 2015 v položke **bežné výdavky** vo výške **7 087 837 eur**, čo je 43,3 % z rozpočtu úradu. V bežných výdavkoch sa ešte za I. polrok 2015 premietli aj výdavky na projekt DRG, ktoré boli hradené zo zdrojov ŠR vo výške 322 239 eur. Na DRG boli použité aj vlastné zdroje vo výške 44 708 eur.

Mzdové výdavky boli schválené vo výške 7 265 592 eur, skutočné čerpanie za I. polrok bolo 3 359 587 eur, čo predstavuje 46,2 % z rozpočtovaných mzdových výdavkov na rok 2015.

Výdavky na poistné a príspevky do poisťovní boli v rozpočte na rok 2015 predpokladané v čiastke 2 540 000 eur, skutočnosť za I. polrok 2015 je 1 207 792 eur, t. j. 47,6 % z ročného rozpočtu.

Výdavky na tovary a služby boli schválené na rok 2015 vo výške 6 456 037 eur. V I. polroku boli skutočné výdavky na úrovni 2 510 703 eur, t. j. 38,9 % z ročných výdavkov na tovary a služby. Výdavky na tovary a služby oproti rovnakému obdobiu roku 2014 poklesli o 1 521 936 eur, a to z dôvodu, že v roku 2014 boli zúčtované výdavky na projekt DRG vo výške 1 728 509 eur. V I. polroku 2015 bol na projekt DRG čerpaný zostatok z účelových prostriedkov z roku 2014 v čiastke 135 624 eur a zároveň zvyšné nepoužité prostriedky vo výške 186 615 eur úrad vrátil do štátneho rozpočtu.

Kapitálové výdavky boli za sledované obdobie roku 2015 čerpané v čiastke 133 974 eur, čo predstavuje 10,4 % z rozpočtovanej úrovne na rok 2015 vo výške 1 285 298 eur. V prvom

polroku 2015 boli kapitálové výdavky vynaložené na prevádzkové stroje a zariadenia pre SLaPA pracoviská, obnovu výpočtovej techniky, ktorá bude prebiehať aj v nasledovnom období. V rámci kapitálových výdavkov úrad zakúpil garážové stojiská pre služobné motorové vozidlá. V položke modernizácia softvéru boli realizované zmenové konania stávajúceho informačného systému. V oblasti kapitálových výdavkov bude nutné koordinovať nákup zariadení z plánu verejného obstarávania na rok 2015 a prehodnotiť klasifikáciu nákupu prevádzkových strojov a zariadení z bežných a kapitálových výdavkov.

Tabuľka č. 3: Výdavky rozpočtu

(v eurách)

Názov položky	Skutočnosť 2014	Rozpočet 2015	Skutočnosť k 30. 06. 2015	Čerpanie rozpočtu %
Mzdy	6 375 906	7 265 592	3 359 587	46,2
Odvody z miezd	2 372 532	2 540 000	1 207 792	47,6
Tovary a služby	9 462 544	6 456 037	2 510 703	38,9
Bežné transfery	92 472	110 000	9 755	8,9
Bežné výdavky celkom	18 303 454	16 371 629	7 087 837	43,3
Kapitálové výdavky	1 002 899	1 285 298	133 974	10,4
Výdavky celkom	19 306 353	17 656 927	7 221 811	40,9
Prebytok hospodárenia	23 837 493	22 061 612	17 164 672	77,8

Tabuľka č. 4: Tabuľka čerpania významných výdavkov na tovary a služby

(v eurách)

Názov položky	Skutočnosť 2014	Rozpočet 2015	Výdavky k 30. 06. 2015	Čerpanie rozpočtu %
Energie	360 810	500 651	128 860	25,7
Poštovné a telekomunikačné služby	162 877	199 408	86 859	43,6
Výpočtová technika	14 215	70 000	506	0,7
Všeobecný materiál	227 693	270 000	79 409	29,4
Dopravné	55 287	80 000	10 907	13,6
Údržba softvéru	311 421	338 000	145 280	43,0
Nájomné budov, objektov	1 513 307	1 563 529	610 126	39,0
Všeobecné služby	2 662 018	235 000	199 302	84,8
Špeciálne služby*	451 756	707 000	132 563	18,8
Štúdie, expertízy, posudky	682 901	300 000	109 040	36,3
Stravovanie	157 225	200 000	80 626	40,3
Odmeny zamest. v mimoprac. pomere	425 177	201 132	94 536	47,0
Služby zdravotníckym zariadeniam	644 746	805 287	353 347	43,9

* do položky sa účtuje chladenie tiel, prevozy mŕtvych, prevozy lekárov, ochrana objektov

V rámci sumárnej položky Tovary a služby sú jednotlivé položky čerpané nasledovne:

Položka **cestovné náhrady** je čerpaná vo výške 22 568 eur, čo je 43,4% podiel z rozpočtovanej úrovne.

V položke **materiál** boli výdavky za sledované obdobie čerpané v hodnote 96 264 eur, čo predstavuje 19,9 % rozpočtovaných prostriedkov. V rámci tejto položky sa neprekráča žiadna podpoložka. V rámci rozpočtu bola objektivizovaná podpoložka všeobecný materiál, hlavne z dôvodu nákupu materiálu pre SLaPA pracoviská, kde sa mení štruktúra spotreby realizáciou materiálovo náročnejších metód toxikologických a chemicko-laboratórnych vyšetrení, čo zabezpečilo priaznivý pomer čerpania v sledovanom období na SLaPA pracoviskách.

Materiálovým podpoložkám je venovaná zvýšená pozornosť pri objednávaní a nákupe, v snahe zabezpečiť nižšie čerpanie podpoložky všeobecný materiál.

Ostatné podpoložky v materiálovej oblasti boli čerpané v rámci podielu.

V položke **dopravné** je čerpanie 10 907 eur s podielom 13,6 %. Podpoložka Servis a údržba dopravných prostriedkov sa pohybuje pod hranicou podielu, nakoľko sa prejavila obnova vozového parku a krytie prípadných porúch v rámci záručnej doby.

V položke **rutinná a štandardná údržba** vykazuje úrad čerpanie 174 215 eur s podielom 35,8 %. Prekročenie čerpania je u podpoložky opravy a údržba budov, hlavne z dôvodu starej a poruchovej infraštruktúry na SLaPA pracoviskách.

Položka **nájomné** bola čerpaná vo výške 639 019 eur, čo je 39,0 % z rozpočtu pre rok 2015. Oproti roku 2014, v ktorom bolo príslušné čerpanie vo výške 1 091 915, došlo k zníženiu čerpania o 453 tis. eur. Čerpanie bežného nájomného je priaznivé z dôvodu zefektívnenia nájomných zmlúv. Celé zníženie vyplýva z plnenia zmluvného zabezpečenia vzdelávania v rámci projektu DRG v celkovej výške 476 820 eur v roku 2014.

Položka **služby** je čerpaná vo výške 1 248 951 eur, čo predstavuje 45,8 % z ročného rozpočtu. V roku 2014 bolo čerpanie vo výške 2 197 169 eur. Aj v položke služby je medziročné zníženie na základe čerpania výdavkov na DRG v roku 2014 vo výške 1 276 830 eur.

V I. polroku 2015 došlo k prečerpaniu príslušného podielu rozpočtu v podpoložke Všeobecné služby, a to v celkovej výške čerpania na úrovni 84,8 %. Dôvodom je úhrada výdavkov súvisiacich s projektom DRG vo výške 135 624 eur zo zdrojov štátneho rozpočtu z predchádzajúceho roka, ktoré neboli pre 2015 rozpočtované. Prostredníctvom podpoložky 637 037 Vratky úrad zároveň vrátil nevyčerpané prostriedky zo štátneho rozpočtu z predchádzajúceho roka na projekt DRG vo výške 186 615 eur, čo rovnako ovplyvnilo zvýšené čerpanie výdavkov na položke Služby vo vzťahu k rozpočtu na rok 2015.

Ostatné podpoložky služieb boli čerpané v rámci podielu.

Kapitálové výdavky za I. polrok 2015 úrad čerpal vo výške 133 974 eur, čo je čerpanie na 10,4 %.

V rámci kapitálových výdavkov boli zabezpečené nasledovné položky:

- nákup budov, objektov alebo ich častí vo výške 61 200 eur, za účelom nákupu garážových stojísk pre služobné osobné automobily,
- nákup výpočtovej techniky v objeme 15 818 eur,
- nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia vo výške 5 583 eur - v rámci tejto položky bol zakúpený digester pre SLaPA pracovisko,
- rekonštrukcia a modernizácia softvéru bola v sledovanom období čerpaná v hodnote 51 372 eur.

Rozpis rozpočtu na kapitálové výdavky u ostatných položiek nebol zatiaľ čerpaný a súčasne nízke čerpanie je zapríčinené prebiehajúcim výberovým konaním.

Čerpanie rozpočtu vo všetkých položkách ekonomickej klasifikácie je vo výkaze Fin1-12 – Finančný výkaz o plnení rozpočtu subjektu verejnej správy, ktorý úrad predkladá Ministerstvu financií SR a ktorý je súčasťou správy o hospodárení (v prílohe č. 1).

2. Náklady a výnosy

Úrad okrem toho, že hospodári podľa rozpočtu, ktorý je súčasťou rozpočtu verejnej správy, a preto musí sledovať príjmy a výdavky podľa ekonomickej a rozpočtovej klasifikácie, zároveň vedie účtovníctvo, prostredníctvom ktorého sleduje náklady a výnosy. Výkaz o vybraných údajoch z aktív a pasív subjektu verejnej správy k 30. júnu 2015 je súčasťou priebežnej správy o hospodárení (príloha č. 2).

Celkové náklady úradu za I. polrok 2015 boli 6 811 628 eur, čo predstavuje oproti rovnakému obdobiu roka 2014 pokles o 19,0 %.

Z nákladov najvýznamnejšou položkou boli mzdové náklady v sume 3 163 682 eur, t. j. 46,5 % všetkých nákladov, u ktorých došlo k zvýšeniu podielu na celkových nákladoch o 10,7 % pri absolútnom medziročnom náraste mzdových nákladov o 159 031 eur, vyplývajúceho z iného postupu pri výplate dovolenkovej mzdy. Na mzdy nadväzujúce zákonné poistenie sa znížilo z dôvodu nečerpania mzdových nákladov na dohody z projektu DRG, z ktorých boli v roku 2014 platené odvody.

Medziročný pokles spotreby materiálu bol u spotreby špeciálneho zdravotníckeho materiálu na SLaPA pracoviskách, ktoré spôsobila realizácia objednávok na I. Q. 2015 na konci roku 2014.

Znížili sa náklady na opravy a údržbu hlavne na prevádzkových zariadeniach a výpočtovej technike. Pre havarijné stavy na rozvodoch infraštruktúry na SLaPA pracoviskách a zúčtovanie prevádzkových nákladov na opravy z nájomných zmlúv vo vyúčtovaní za rok 2014 je vyššie čerpanie nákladov na opravy a údržbu budov.

Poklesli aj náklady na ostatné služby, kde v roku 2015 nie sú zúčtované náklady na školiace aktivity DRG v roku 2014, ktoré boli čiastočne prefinancované z projektu.

Náklady na odpisy poklesli z dôvodu zmeny vekovej štruktúry dlhodobého majetku a ukončenia odpisovania informačného systému a časti prevádzkových strojov a zariadení.

Iné ostatné náklady medziročne poklesli. Na čerpaní sa najviac podielali náklady na obhliadky mŕtvych tiel. Oproti roku 2014 nie sú v roku 2015 čerpané náklady na dohody cudzích zamestnancov v rámci projektu DRG vo výške 203 175 eur, ktoré boli v roku 2014 čiastočne hradené z vlastných zdrojov a zo zdrojov projektu.

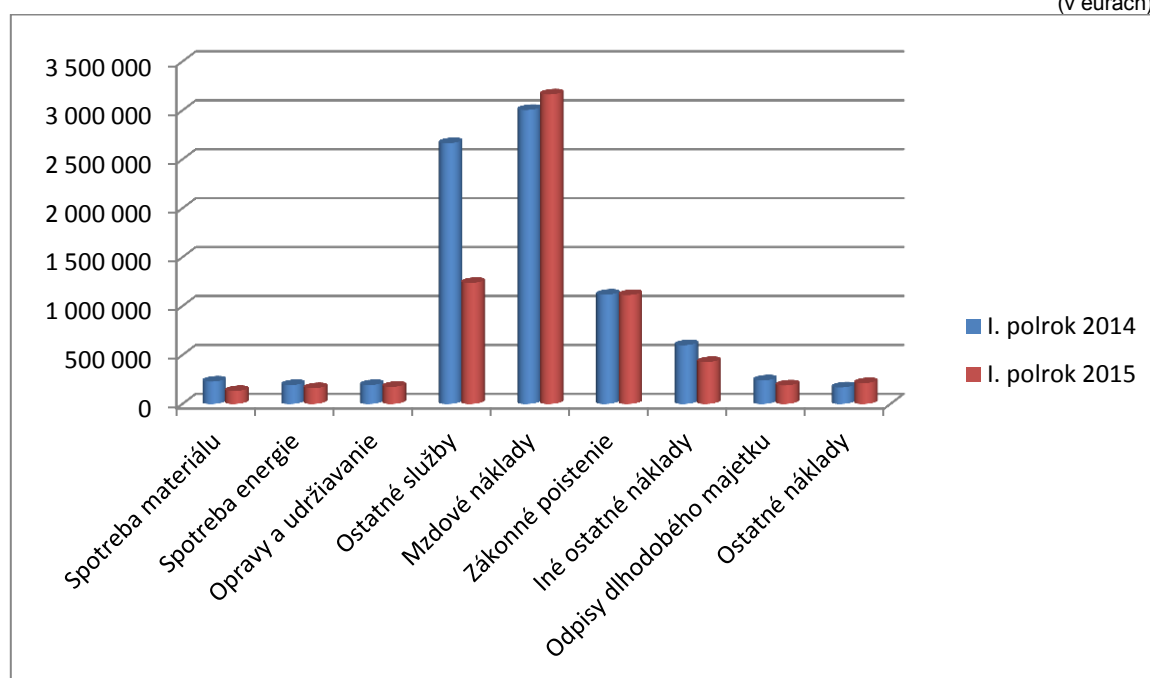
Tabuľka č. 5: Podiel jednotlivých druhov nákladov na celkových nákladoch

(v eurách)

Náklad	1. polrok 2014	Podiel z celkových nákladov	1. polrok 2015	Podiel z celkových nákladov
Spotreba materiálu	228 783	2,72%	131 672	1,93%
Spotreba energie	192 964	2,29%	160 933	2,36%
Opravy a udržiavanie	192 743	2,29%	175 020	2,57%
Ostatné služby	2 665 097	31,69%	1 236 906	18,16%
Mzdové náklady	3 004 651	35,73%	3 163 682	46,45%
Zákonné poistenie	1 116 347	13,27%	1 113 138	16,34%
Iné ostatné náklady	600 397	7,15%	428 206	6,29%
Odpisy dlhodobého majetku	240 331	2,86%	189 257	2,78%
Ostatné náklady	168 558	2,00%	212 814	3,12%
Náklady spolu	8 409 871	100,00%	6 811 628	100,00%

Graf č. 1: Porovnanie čerpania nákladov I. polrok 2014 a I. polrok 2015

(v eurách)

Úrad v I. polroku 2015 v oblasti bežných prevádzkových nákladov pokračoval v realizácii racionalizačných opatrení.

Z porovnania medziročného vývoja uvedených v predchádzajúcej tabuľke a vo vývojovom grafe možno konštatovať, že štandardné prevádzkové náklady su stabilizované. Vzhľadom na efektívne riadenie nákladov a realizáciu racionalizačných krokov predpokladáme ich pozitívny dopad na hospodársky výsledok aj v II. polroku 2015.

Medziročne výrazne poklesli náklady na ostatné služby o 1 428 191 eur a iné ostatné náklady, pretože v rámci týchto nákladov sa v roku 2014 v plnej miere zabezpečoval proces

vzdelávania DRG, ktorý bol ku koncu roku 2014 ukončený a posledné náklady boli účtované do 31.03.2015.

Úrad za sledované obdobie v čerpaní nákladov 2014 vyúčtoval náklady na DRG v hodnote 1 393 407 eur, ktoré boli čiastočne hrazené zo zdrojov projektu, avšak čerpanie nákladov ovplyvňovali a v roku 2015 sa nevyskytli.

Výnosy úradu za I. polrok 2015 boli 17 312 777 eur. Rozhodujúcim výnosom bol prevod príspevku zdravotných poisťovní na činnosť úradu na rok 2015 v sume 16 810 051 eur. Príspevok bol príjmom v roku 2014, v účtovníctve bol zaúčtovaný ako výnos budúceho obdobia a v januári 2015 bol preúčtovaný do výnosov. Ďalšími výnosmi I. polroka 2015 boli tržby z predaja služieb hlavne SLaPA pracovísk za pitvy nariadené podľa osobitného predpisu, toxikologické vyšetrenia, chladenie mŕtvych tiel v sume 326 666 eur.

Úrad za sledované obdobie 2015 vykazuje výnosy z predaja prebytočného hnutel'ného majetku vo výške 19 593 eur za predaj automobilov.

V sledovanom období mal úrad výnosy z úrokov 1 234 eur a iné ostatné výnosy 5 480 eur, ktoré sú nižšie oproti rozpočtu pre nižší objem finančných prostriedkov na účtoch a tiež kvôli nižším úrokovým sadzbám, ako aj nižším výnosom za vydané rozhodnutia.

V rámci výnosov má úrad zúčtované dotácie na prevádzku vo výške 140 950 eur, ktoré obsahujú uplatnené výdavky z prostriedkov ŠR na projekt DRG z roku 2014 v čiastke 135 624 eur a dotácie z grantov na projekty PaSQ a WHO.

Úrad za sledované obdobie zúčtoval z kurzových rozdielov zo styčného orgánu per saldo kurzovú stratu v hodnote 96 730 eur.

3. Majetok

Obstarávacia hodnota dlhodobého majetku úradu evidovaného v účtovníctve k 30. júnu 2015 bola 12 791 234 eur. Sumár dlhodobého majetku a porovnanie so stavom k 30. júnu 2014 obsahuje nasledovná tabuľka.

Tabuľka č. 6: Majetok úradu

	(v eurách)	
	k 30. 06. 2014	k 30. 06. 2015
Dlhodobý majetok celkom	12 006 048	12 791 234
- nehmotný	4 761 613	5 302 151
- hmotný celkom	7 244 435	7 489 083
- pozemky	122 567	266 908
- stroje, prístroje	3 983 086	4 088 267
- stavby	2 327 795	2 394 995
- dopravné prostriedky	484 302	392 533
- ostatný hmotný majetok	18 372	18 372

Čerpanie kapitálových výdavkov v druhom polroku 2014 a v I. polroku 2015 sa prejavili na zvýšení obstarávacej hodnoty majetku úradu.

Nehmotný majetok vzrástol z dôvodu:

- modernizácie a rozšírenia informačného systému,
- na účte obstarania dlhodobého nehmotného majetku z dôvodu zúčtovaných faktúr spoločnosti InEK v celkovej výške 1 666 000 eur, na financovanie spolupráce s nemeckou spoločnosťou InEK pri vývoji slovenskej verzie DRG **do ich následnej aktivácie v rámci implementácie systému DRG.**

V rámci hmotného majetku úrad zabezpečuje hlavne vybavenie SLaPA pracovísk prístrojovým vybavením.

V položke stavby úrad eviduje nákup budovy pre SLaPA pracovisko a pobočku Košice a na podnet audítorov bolo z položky stavby vyčlenená hodnota pozemkov vo výške 122 567 eur.

V roku 2015 pribudli u stavieb zakúpené garážové státia pre služobné dopravné prostriedky a u pozemkov obstaraný pozemok prístupovej komunikácie a parkovísk k budove v Košiciach.

U dopravných prostriedkov došlo k zmene hodnoty majetku z dôvodu obmeny opotrebovaných osobných vozidiel.

V tabuľke v položke dlhodobého majetku 12 791 234 eur je zahrnutá aj čiastka obstarania dlhodobého hmotného majetku vo výške 328 009 eur.

Dlhodobý hmotný majetok úrad odpisuje rovnomerne podľa § 27 a § 29 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Zrýchlené odpisovanie majetku sa neuplatňuje.

4. Financie

Finančné prostriedky vedie úrad v zmysle § 28 ods. 9 zákona č. 581/2004 Z. z. a v súlade so zákonom č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici na účtoch v Štátnej pokladnici. V systéme Štátnej pokladnice bol úrad zaradený ako klient B.

4.1. Pokladnice

Úrad má otvorenú hotovostnú pokladňu na ústredí, 8 hotovostných pokladníc na pobočkách a 10 hotovostných pokladníc na SLaPA pracoviskách. Celkový zostatok hotovosti a cenín vo všetkých pokladniciach k 30. júnu 2015 bol 4 716 eur.

Ústredie úradu nemá v sledovanom období otvorené valutové pokladne s aktívnym zostatkom.

Podľa § 12 ods. 2 písm. i) zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici v znení neskorších predpisov je možné použiť peňažné prostriedky v hotovosti s výnimkami uvedenými pod písmenami a) – h) do výšky 1 % ročného rozpočtu bežných výdavkov. V I. polroku 2015 bolo prostredníctvom pokladníc úradu (ústredie a pobočky) použitých v zmysle cit. zákona 10 309 eur, čo predstavuje 0,06 % z rozpočtu bežných výdavkov na rok 2015.

4.2. Bankové účty

Na účtoch, ktoré má úrad otvorené v Štátnej pokladnici, boli evidované k 30.07.2015 nasledovné zostatky:

Tabuľka č. 7: Bankové účty.

(v eurách)

typ účtu	suma
bežný účet	354 908
účet na poplatky	16 731 625
zúčtovací účet, styčný orgán	2 077 242
účet pre sociálny fond	9 682
účet pokút	72 139
depozitný účet	160

účet pre spolufinancovanie EESSI	60 000
účet pre spolufinancovanie PaSQ	2 233
účet pre spolufinancovanie WHO	256
účet zálohových platieb DRG	3 146

Okrem účtov v Štátnej pokladnici má úrad k dispozícii 9 účtov vo VÚB, ktoré používa na dopĺňanie a odvod hotovosti z pokladníc ústredia a pobočiek. Na týchto účtoch bol celkový stav k 30.06.2015 vo výške 9 782 eur.

Celkový zostatok na účtoch úradu k 30.06.2015 bol vo výške 19 321 172 eur.

5. Závazky a pohľadávky

Celkové záväzky úradu k 30.06.2015 boli 67 997 458 eur, v rovnakom období roku 2014 boli 53 918 814 eur. Najväčšiu časť záväzkov predstavujú záväzky z činnosti styčného orgánu 62 980 238 eur, v polroku 2014 boli 48 837 155 eur, kde došlo k zvýšeniu stavu o 14 143 083 eur, z čoho voči zahraničným partnerom o 9 226 818 eur a voči zdravotným poisťovňam o 4 916 265 eur.

Záväzky voči dodávateľom tovarov a služieb predstavovali k 30.06.2015 čiastku 225 364 eur, v polroku 2014 boli v hodnote 454 476 eur, čo je pokles oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka z dôvodu neúčtovania záväzkov voči dodávateľovi DRG k vykázanému obdobiu roku 2015.

Úrad k 30.06.2015 eviduje **záväzok voči štátnemu rozpočtu** vo výške 4 068 436 eur, čo predstavuje oproti 01.01.2015 nárast o 20 567 eur. Tento záväzok tvoria právoplatne uložené pokuty úradom za priestupky v zdravotnom poistení a pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Povinní na pokutový účet úradu v I. polroku uhradili pokuty vo výške 268 310 eur, čo je o 63 497 eur viac ako za rovnaké obdobie minulého roka.

Tabuľka č. 8: Závazky úradu

(v eurách)

Druh záväzku	k 30. 06. 2014	k 31. 12. 2014	k 30. 06. 2015
Z obchodného styku	49 324 331	56 034 247	63 208 282
dodávatelia	454 476	383 069	225 364
depozit	4 248	3 528	160
z čin. styčného orgánu	48 837 156	55 453 357	62 980 238
ostatné	28 451	194 293	2 520
Voči zamestnancom	376 332	379 721	388 166
Voči inštit. soc. poistenia	245 617	251 712	258 676
Daňový	64 694	63 789	66 758
Voči štátnemu rozpočtu	3 896 802	4 047 869	4 068 436
Sociálny fond	11 038	10 272	7 140
Záväzky celkom	53 918 814	60 787 610	67 997 458

Celkové pohľadávky k 30.06.2015 úrad vykazuje vo výške 65 002 644 eur, v rovnakom období roku 2014 boli 49 319 456 eur. Najväčšiu časť pohľadávok predstavujú pohľadávky z činnosti styčného orgánu 60 806 267 eur, v polroku 2014 boli 45 241 448 eur, kde došlo k medziročnému zvýšeniu stavu o 15 564 819 eur, z toho voči zahraničným partnerom o 6 640 222 eur a voči zdravotným poisťovniam k zvýšeniu o 8 924 597 eur, z dôvodu nárastu poskytovanej zdravotnej starostlivosti na medzinárodnej úrovni, ktorá je následne uplatňovaná voči zdravotným poisťovniam a zahraničným partnerom.

Pohľadávky z obchodného styku (za pitvy vykonávané podľa osobitného predpisu, toxikologické vyšetrenia a ostatné zákonné plnenia) sú k 30.06.2015 vo výške 198 796 eur, za rovnaké obdobie v roku 2014 boli 221 841 eur a od 01.01.2015 sa pohľadávky z obchodného styku znížili o 48 978 eur.

Tabuľka č. 9: Pohľadávky úradu

(v eurách)

Pohľadávka	k 30. 06. 2014	k 31. 12. 2014	k 30. 06. 2015
Z obchodného styku	221 841	247 774	198 797
Z čin. styčného orgánu	45 241 448	49 511 428	60 806 267
Ostatné	599	194 291	1 283
Za udelené pokuty	3 855 568	4 014 231	3 996 297
Pohľadávky celkom	49 319 456	53 967 724	65 002 644

Pohľadávky a záväzky zo styčného orgánu majú špecifický charakter. Jedna časť sú pohľadávky voči zdravotným poisťovniam, ktoré odzrkadľujú záväzky voči zahraničným partnerom za poskytnutú zdravotnú starostlivosť našim občanom v zahraničí. Druhá časť sú záväzky voči zdravotným poisťovniam nadväzujúce na pohľadávky voči zahraničným partnerom za poskytnutú zdravotnú starostlivosť cudzincom našimi poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti. Celý proces likvidácie pohľadávok a záväzkov je časovo náročný, pretože podlieha kontrole a preskúmaniu poskytnutej zdravotnej starostlivosti na základe lokálnych právnych noriem.

Tabuľka č. 10: Prehľad o záväzkoch a pohľadávkach súvisiacich s činnosťou styčného orgánu

(v eurách)

Záväzky voči	k 30. 06. 2014	k 31. 12. 2014	k 30. 06. 2015
štátom EÚ	11 513 538	12 861 701	20 740 356
ZP v SR	37 323 618	42 591 656	42 239 882
Pohľadávky voči	k 30.06.2014	k 31. 12. 2014	k 30.06.2015
štátom EÚ	34 457 541	36 761 803	41 097 763
ZP v SR	10 783 907	12 749 624	19 708 504

Nariadením ES č. 987/2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia ES č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia, boli nasledovne upravené

pravidlá a postupy pri uplatňovaní náhrad pri recipročne poskytovanej lekárskej starostlivosti, ktoré sú účinné od 01.05.2010:

- skrátenou lehotou na uplatnenie pohľadávok medzi štátmi (12 mesiacov od konca kalendárneho polroka, v ktorom bola pohľadávka zaúčtovaná vo veriteľskej inštitúcii),
- predĺžením lehoty splatnosti na 18 mesiacov od konca kalendárneho mesiaca, v ktorom bola pohľadávka predložená dlžníckemu styčnému orgánu, s čím súvisí znížená frekvencia úhrad z EÚ, napr. úhrady k vývoju pohľadávok z ČR v I. polroku 2015 poklesli o 40,6 %, z Nemecka o 14,1 % a z Rakúska takmer o 9,5 %, čo spôsobilo nárast pohľadávok iba za tieto štáty o 5 211 696 eur.

Predpis nových pohľadávok úradu voči štátom EÚ od 01.01.2015 - 30.06.2015 predstavoval hodnotu 16 867 tis. eur, ktoré podľa platných lehôt splatnosti nemohli byť uhradené v sledovanom období.

Predĺžením lehôt na odsúhlasovanie a finančné usporiadanie pohľadávok a záväzkov došlo k navýšeniu stavov hlavne pri štátoch, s ktorými má SR najväčšie migračné toky za prácou, pričom si slovenskí občania zachovávajú bydlisko na území SR.

Zvýšená migrácia slovenských občanov v rámci uplatňovania slobody voľného pohybu v rámci EÚ spôsobuje aj nárast počtu prípadov čerpania zdravotnej starostlivosti v iných členských štátoch EÚ. Využívanie plánovanej zdravotnej starostlivosti mimo štátu poistenia, keďže ide predovšetkým o finančne náročnejšiu liečbu, sa podieľa na navýšení hodnôt pohľadávok a záväzkov.

V oblasti pohľadávok podľa skutočných a paušálnych nákladov voči styčným orgánom v EÚ bol v I. polroku 2015 zaznamenaný pokles počtu žiadostí v porovnaní s I. polrokom 2014 o 11,6 %, pričom došlo k zvýšeniu sumy predpísaných pohľadávok o 12,1 %.

V oblasti záväzkov podľa skutočných a paušálnych nákladov voči styčným orgánom v EÚ bol v I. polroku 2015 zaznamenaný nárast počtu žiadostí z EÚ v porovnaní s I. polrokom 2014 o 13,6 % a zároveň sa zvýšil predpis záväzkov o 13,8 %.

6. Záver

Hospodárenie úradu za I. polrok 2015 je vyrovnané bez väčších odchýlok od podielu rozpočtu za sledované obdobie. V I. polroku úrad realizoval dynamickejšie čerpanie výdavkov na zahraničné cestovné, na ktorom participovali hlavne zamestnanci podieľajúci sa na činnosti styčného orgánu a na s ním súvisiacom projekte EESSI.

V rámci položky opravy a údržba boli čerpané zvýšené výdavky na opravy budov z dôvodu odstránenia porúch a havarijných stavov rozvodov a inštalácií na SLaPA pracoviskách a zúčtovanie prevádzkových nákladov na opravy z nájomných zmlúv vo vyúčtovaní za rok 2014.

Vo výdavkoch v položke služby je prekročenie na základe čerpania výdavkov na DRG vo výške 135 624 eur a v podiele z ročného rozpočtu sa prekračujú podpoložky všeobecné služby a vrátené nevyčerpané prostriedky zo štátneho rozpočtu z predchádzajúceho roku na projekt DRG vo výške 186 615 eur, čo rovnako ovplyvnilo zvýšené čerpanie výdavkov na položke služby vo vzťahu k rozpočtu na rok 2015.

Odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru a náhrady cestovného v rámci projektu DRG sú dočasne hradené z vlastných zdrojov a boli postúpené na refundáciu.

V rámci poplatkov vzrástli poplatky za exekútorské služby uskutočnené v oblasti správnych konaní a vymáhania pokút.

V sledovanom období bolo v príjmoch finančné usporiadanie kurzových rozdielov z predchádzajúceho roka, ktoré sa medzi príslušnými bankovými účtami úradu vedenými v Štátnej pokladnici realizuje začiatkom nasledujúceho roka.

Kapitálové výdavky budú čerpané v druhom polroku 2015 na modernizáciu a rozšírenie vlastného informačného systému, modernizáciu a úpravy CRP, ako aj výdavky na zabezpečenie projektov EESSI a softvérových úprav k zabezpečeniu zákonných zmien.